גם אחד קרה בשנת תש"ח: היה זה האדם העברי החדש שנתגלה לעולם

לידתה של אומה

הם עמדו במרכז: הצעיר והצעירה של תש"ח. איש לא הכירם מקודם, איש לא ידע על קיומם. בין לילה עלו על במת ההיסטוריה — בקומץ החטיבות הקרביות, במשקים שהפכו חזית, באוויר ובים. וכאשר נסתיים תפקידם, חזרו לתהום הנשיה, כמעט מבלי להשאיר אחריהם עקבות. כל אשר ייכתב עליהם בשנת 1958 לא ילכוד חזרה את רוחם. לכן מביא "העולם הזה" ב-32 העמודים הבאים את דברי הימים ההם עצמם, ללא תיקון או שינוי — התצלומים, הסיפורים, התיאורים והשירים שפורסמו בשבועון זה באותם הימים הרי-גורל, או שנשמרו בתיקיו מאז, מבטרם היות מדינת ישראל עובדה — ועד לתום מלחמת העצמאות.

תפילה

חכא ברכה לבחורים — כי באה עת.
ראה אותם שותקים ונכונים — ועיניהם דולקות.
ראה יורד הערב, רוח בצמרות, האורן מרטט
בקרב יהי הליל, והמה מעטים מאד.
כרכם אלי כי באה עת.
כוכבים חוצתו ומחנות נאספים מעבר.
כי מי יראה אוריום, ומי נפל ומת?
הנצחון ישגו או אם תבוסה וקבר?...
חכא ברכה לבחורים, כי באה עת.

חיים גורי (1948)

תצלום זה של צעירה מתל־יוסף הופיע על שער "העולם הזה" שבועות מעטים לפני פרוץ המלחמה, כאשר הקרב המתקרב כבר הסביע את חותמו על הארץ. יותר מכל שער אחר של השבועון נחרתו פנים אלה בלב הציבור. הם נראו כסמל מושלם לדור, אשר עמד להיתבע תוך זמן כה קצר למבחן העליון ואשר הוציא מתוכו לוחמים כדוגמת אלה שדיוקניהם מופיעים בראש כל אחד מן העמודים הבאים.